

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **V. D.**, zastoupený JUDr. Vandou Bieleckou, advokátkou se sídlem Pavlovova 8, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2008, č. j. 64 Az 31/2006 - 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky JUDr. Vandy Bielecké **se určuje** částkou 2856 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 3. 2006, č. j. OAM-204/VL-07-08-2006, neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný zároveň rozhodl o tom, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu, v tehdejší znění.

Hlavní argumenty žalovaného pro neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu byly následující: (1) problémy žalobce v zemi původu byly způsobeny výhradně soukromými subjekty – věřiteli, kteří po něm vymáhali dluh z podnikání; (2) žalobce nevyčerpal v zemi původu všechny možnosti dostupné ochrany, tj. zejména se neobrátil u řady útoků na jeho osobu na prokuraturu; (3) chybí kauzální souvislost mezi jednáním věřitelů a alespoň s jedním z důvodů pronásledování taxativně vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu; (4) nexus s důvody pronásledování vymezenými v § 12 písm. b) zákona o azylu chybí i u žalobcem tvrzených hrozeb ze strany bývalých policistů, na jejichž korupci

žalobce údajně v minulosti upozornil a kteří se mu za to podle stěžovatele mstí; (5) ústrky ze strany obyvatel ukrajinské národnosti vůči žadateli (jenž je národnosti ruské) nedosahovaly intenzity pronásledování. Žalovaný rovněž žalobci neudělil azyl podle § 12 písm. a) a § 13 zákona o azylu.

Pokud jde o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, žalovaný vzal v potaz zhoršenou zdravotní situaci žalobce (na jejímž základě byl žalobci na Ukrajině uznán III. stupeň invalidity a přiznána dávka ve výši 500 hřiven), nicméně po bližším rozboru stavu ukrajinského zdravotnictví (jež žalovaný neshledal na úrovni zdravotnictví českého, nicméně konstatoval, že úroveň péče na Ukrajině není natolik nízká, aby sama o sobě představovala důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu) a osobní a rodinné situace žalobce po případném návratu na Ukrajinu (zde žalovaný podotkl, že žalovaný má na Ukrajině matku, dceru i sourozence, a tudíž lze předpokládat, že mu rodinní příslušníci poskytnou nezbytnou pomoc) dospěl k závěru, že u žalovaného nezjistil důvod hodný zvláštního zřetele, a humanitární azyl žalobci neudělil.

Pokud jde o překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, žalovaný dospěl k závěru, že na Ukrajině (1) není ohrožen život nebo svoboda žalobce z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, (2) nehrozí mu nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, (3) jeho život není ohrožen v důsledku válečného konfliktu, a (4) Ukrajina nežádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti. Stejně tak žalovaný neshledal jako relevantní ani další důvody pro udělení překážky vycestování.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě, ve které brojil proti neudělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu i proti nevztažení překážky vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalobce zejména namítal, (1) že argument žalovaného, že se obává jednání výhradně ze strany nestátních subjektů je chybný, neboť ve své žádosti explicitně namítal, že je ohrožován ze strany zkorumpovaných členů policie, přičemž odkazoval rovněž na nejasné okolnosti smrti jeho bratra a strýce, a (2) že žalovaný dostatečně neposoudil možné pronásledování z důvodu jeho ruské národnosti. Ohledně § 14 zákona o azylu žalobce namítá, že jeho zhoršený zdravotní stav je důsledkem traumatu po autonehodě, a nikoliv schizofrenní poruchy s nasedlým alkoholismem.

Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 25. 2. 2008 zamítl, přičemž se ve všech bodech ztotožnil s žalovaným.

Žalobce (stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, ve které namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Ke své argumentaci v žalobě, jež se týká § 12 zákona o azylu, stěžovatel dodává, že od počátku tvrdil, že byl pronásledován ze strany státních orgánů, a to kvůli tomu, že svým příbuzným předal důkazy, které získal v době, kdy pracoval u policie jako kynolog (v roce 1994 nebo 1995), a které svědčily o korupci vysoce postavených osob u policie. Dále tvrdí, že z tohoto důvodu mohl být zabit jeho bratranec (kterému předal výše uvedené informace o korupci) i jeho strýc (jenž rovněž pracoval u policie) a že vzhledem ke skutečnosti, že policie je státním orgánem, ochrana proti jejímu jednání v zemi původu nebyla dostupná. V této souvislosti stěžovatel rovněž poukázal na řadu zpráv o Ukrajině,

kteřé poukazují na nízkou vymahatelnost práva a na protizákonné jednání ukrajinské policie. Stejně tak namítal, že žalovaný dostatečně nezkoumal vztah ukrajinských obyvatel k rusky mluvícím spoluobčanům a opačně. Pokud jde o § 14 zákona o azylu, stěžovatel dodává, že vzhledem k příkoří, kterému byl na Ukrajině vystaven, by bylo nehumánní mu azyl neudělit a že z rozsudku krajského soudu nelze zjistit, které skutečnosti soud zvažoval a ze kterých podkladů je zjistil. Námitku opírající se o § 91 zákona o azylu v tehdejšímu znění stěžovatel v kasační stížnosti nevznesl.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na své rozhodnutí a na prejudikaturu Nejvyššího správního soudu k § 14 zákona o azylu, podle níž na udělení azylu z humanitárních důvodů nemá žadatel subjektivní právo, neboť žalovaný má při posuzování důvodů hodných zvláštního zřetele prostor pro správní uvážení (žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Pokud jde o námitku směřující proti posouzení § 12 písm. b) zákona o azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje na vlastní jednotnou judikaturu, podle níž ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2003, č. j. 7 Azs 32/2003 - 60; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, vše dostupné na www.nssoud.cz). Obava z ohrožení života v zemi původu tudíž není ještě sama o sobě důvodem pro udělení azylu v jiné zemi; musí být rovněž prokázáno, že jde o obavu z pronásledování proto, že žadatel má určité politické přesvědčení, vyznává určitou víru, patří k určité národnosti, rase, určité sociální skupině či pohlaví (srov. rozsudek Vrchního soudu ze dne 20. 11. 2001, č. j. 5 A 707/2000 - 23 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2006, č. j. 4 Azs 46/2005, www.nssoud.cz; ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publ. pod č. 1347/2007 Sb. NSS; ze dne 10. 1. 2007, č. j. 6 Azs 80/2006 - 64; ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 81/2006 - 85 a rozsudek ze dne 18. 7. 2007, č. j. 9 Azs 33/2007 - 78, www.nssoud.cz). V projednávaném případě však Nejvyšší správní soud kauzální souvislost mezi tvrzeným jednáním bývalých policistů a azylově relevantními důvody neshledal. Za těchto okolností nepovažuje Nejvyšší správní soud za nutné vyjadřovat se k intenzitě útoků ze strany bývalých policistů vůči stěžovateli či povaze těchto původců pronásledování, neboť absence souvislosti s azylově relevantními důvody automaticky vede k neudělení azylu. Námitky předložené stěžovatelem ohledně intenzity útoků bývalých členů policie vůči jeho osobě mohly být relevantní pro posouzení překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu (neboť tento institut na rozdíl od § 12 zákona o azylu nevyžadoval souvislost s azylově relevantními důvody), nicméně stěžovatel tuto námitku v kasační stížnosti neuplatnil a Nejvyšší správní soud, jsa vázán výhradně stížními body uvedenými v kasační stížnosti, se k této otázce nemůže vyjádřit. Pokud jde o stěžovatelem tvrzené pronásledování z důvodu jeho národnosti, Nejvyšší správní soud odkazuje na svou bohatou prejudikaturu k posouzení otázky, které jednání dosahuje intenzity pronásledování a které ne (srov. např. rozsudek ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 377/2004 - 75; rozsudek ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68; rozsudek ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54; rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 2 Azs 51/2003 - 44; rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54; usnesení ze dne 11. 10. 2007, č. j. 6 Azs 47/2007 - 67, vše www.nssoud.cz; či rozsudek ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publikovaný pod č. 1066/2007 Sb. NSS).

Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel neuvádí žádný specifický důvod, proč by mu měl být udělen azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu. I v tomto případě se navíc jedná o otázku prejudikovanou (srov. rozsudek ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, www.nssoud.cz).

Pokud jde o posouzení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje na svou bohatou prejudikaturu (srov. např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48; rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, oba dostupné na www.nssoud.cz; či rozsudek ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaný pod č. 375/2004 Sb. NSS), ze které vyplývá, že žalovaný má při posuzování důvodů hodných zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu prostor pro správní uvážení, přičemž meze tohoto uvážení jsou dány zákazem diskriminace a libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Jedná se tedy o otázku prejudikovanou, přičemž Nejvyšší správní soud neshledal v rozhodnutích krajského soudu ani žalovaného takové pochybení při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho dosavadní judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud tedy neshledal v rozsudku krajského soudu zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele, ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti (i pro řízení o žalobě) ustanovena usnesením krajského soudu ze dne 4. 10. 2007, č. j. 64 Az 31/2006 - 27, zástupkyně z řad advokátů, JUDr. Vanda Bielecká, advokátka se sídlem Pavlovova 8, Havířov; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatele byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v celkové částce 2856 Kč [jeden úkon právní služby za 2100 Kč spočívající v písemném podání soudu týkajícím se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 9. 2006, dále jeden režijní paušál po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a DPH ve výši 19 %, tj. 456 Kč, celkem tedy 2856 Kč].

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. října 2008

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu